

Rutin för patienters, närståendes och allmänhetens medverkan i (forsknings-) projekt vid Centrum för Personcentrerad vård vid Göteborgs universitet (GPCC)

Fotograf: Catharina Fyrberg

Innehåll

1. Inledning	- 3 -
2. Syfte och mål med medforskare/forskningspartner i (forsknings)projekt	- 3 -
3. Avgränsning	- 3 -
4. Finansiering av medforskare/forskningspartner	- 3 -
5. Rekrytering av medforskare/forskningspartner	- 3 -
6. Överenskommelse, uppdragsbeskrivning och ersättning	- 4 -
6.1 Överenskommelse med uppdragsbeskrivning	- 4 -
6.2. Uppförandekod	- 4 -
6.3 Ersättningsmodell till medforskare/forskningspartner i (forsknings) projekt	- 4 -
6.3.1 Grunder för ersättning	- 4 -
6.3.2 Ersättningsnivå för arbete/aktivitet	- 4 -
6.3.3 Underlag inför fakturering eller utbetalning	- 4 -
6.3.3 Ersättning för restid	- 5 -
6.4. Resor och logi	- 5 -
7. Försäkring	- 5 -
8. Uppföljning och utvärdering	- 5 -
9. Kontaktpersoner GPCC	- 5 -
10. Tips för mer information och utbildningar	- 6 -

1. Inledning

Medverkan av patienter, närstående och allmänhet kan ske i olika skeden av en forskningsprocess, på olika nivåer, med olika inriktningar och syften. Internationellt finns en mängd olika begrepp inom samverkansområdet, det som är gemensamt för dem alla är att de beskriver ett tillvägagångssätt där man inkluderar erfarenheter och perspektiv utöver professionens och forskarnas. Tillvägagångssätten kan se olika ut, men de har alla samma syfte – att skapa mervärde och mer samhällsrelevant forskning genom samverkan. Vad som är lämpligt beror på situationens unika omständigheter och kan innebära att det är representanter från idéburna organisationer och/eller enskilda personer med sitt eget perspektiv som deltar.

Fortsättningsvis används begreppet **medforskare/forskningspartner** som ett övergripande begrepp för att beskriva de patienter, närstående och allmänhet som medverkar i (forsknings)projekt vid GU.

Denna rutin ska aktualitetsgranskas senast 260228.

2. Syfte och mål med medforskare/forskningspartner i (forsknings)projekt

Syftet med medforskare/forskningspartner i (forsknings)projekt är att sträva mot att förbättra forskningens relevans och göra den mer samhällsnyttig.

Målet är att tillvarata patienters, närståendes och allmänhetens erfarenheter, kunskap och perspektiv.

3. Avgränsning

Denna rutin avser medverkan där en eller flera medforskare/forskningspartners är involverad/e inom ett speciellt (forsknings)projekt eller aktivitet, inte som försöksperson/deltagare i en klinisk studie.

4. Finansiering av medforskare/forskningspartner

Läggs in i projektplanen/kalkylmallen från start. För existerande projekt kan extra medel sökas under 2025.

5. Rekrytering av medforskare/forskningspartner

Rekrytering av medforskare/forskningspartner rekommenderas göras samtidigt som övriga deltagare i planering av projektets uppstart. En tydlig uppdragsbeskrivning och syfte med uppdraget tas fram innan rekrytering kan påbörjas.

Rekommendation är att i första hand skicka förfrågan/söka/annonsera/rekrytera via de olika formella intresseorganisationer som finns.

Om det saknas formell intresseorganisation att skicka förfrågningar till, kan rekrytering genomföras via andra kanaler till exempel genom olika nätverk, sociala medier, annonsering via exempelvis relevanta vårdcentraler/läkarmottagningar eller direkt till privatpersoner, som kan vara intresserade och kvalificerade för uppdraget.

6. Överenskommelse, uppdragsbeskrivning och ersättning

6.1 Överenskommelse med uppdragsbeskrivning

Inför varje nytt uppdrag ska en överenskommelse med beskrivning av uppdrag, tidsåtgång, och ersättning upprättas med intresseorganisationen och medforskare/forskningspartner eller medforskare/forskningspartner, samt i enlighet med fastslagen uppdragsbeskrivning. Det är viktigt att i överenskommelsen sträva efter att estimeras tidsåtgång både för möten och för eventuellt arbete utanför mötestid eftersom det ligger till grund för ersättningen. Ange om möjligt även ett tak för uppdragets omfattning för att tydliggöra vilka förväntningarna som finns på medforskaren/forskningspartnern och uppdragets begränsningar. Syftet är att skapa tydlighet för alla involverade i projektet.

6.2. Uppförandekod

Uppförandekoden ska läsas av medforskaren/forskningspartnern och forskningsledaren. Syftet med detta är att säkerställa en trygg och produktiv miljö för medforskare/forskningspartner och forskargruppen. Här beskrivs förväntningar och riktlinjer för ett framgångsrikt samarbete.

6.3 Ersättningsmodell till medforskare/forskningspartner i (forsknings) projekt

6.3.1 Grunder för ersättning

Medforskaren/forskningspartnern ersätts med ett privat skattepliktigt arvode för överenskommen/na aktiviteter/överenskommet arbete inklusive möten inom uppdraget, alternativt fakturerar en intresseorganisation GU för utfört arbete.

Vid samtidig ersättning från Försäkringskassan behöver medforskaren/forskningspartnern själv kontakta Försäkringskassan för aktuella regler.

Ersättning utgår inte:

- För inkomstbortfall relaterad till mellanskillnad av annan inkomst.
- Till juridiska personer (egna företag).
- För restid mindre än en timme.
- För tid som inte avser restid till och från möte. Exempelvis vistelse på hotell inför möte.
- Om uppdraget utförs inom ramen för anställning inom intresseorganisation.

6.3.2 Ersättningsnivå för arbete/aktivitet

Ersättning utgår med 0,5 procent av prisbasbelopp/timme.

Prisbasbeloppet för 2026 är 59 200 kronor, vilket motsvarar: 296 kronor/timme.

I projektets budget: Kostnaden förs in i budgetkalkylmallen under fliken "konsult och köpta tjänster".

6.3.3 Underlag inför fakturering eller utbetalning

[En timarvodesblankett](#) fylls i månatligen av medforskaren/forskningspartner, vilken används som underlag för fakturering eller arvode.

a. Faktura från intresseorganisation:

Fakturan skickas till faktureringsadress: Göteborgs universitet, Institutionen för vårdvetenskap och hälsa, Box 115, 405 30 Göteborg

Fakturan ska innehålla nedan information:

Beställar-ID: Hämtas från överenskommelsen

Namn på medforskaren/forskningspartnern

Datum, antal timmar & timpris:

Verksamhetsnummer: Hämtas från överenskommelsen

Ansvar: 5205

b. För privat arvode:

När arbetet är i gång fyller medforskare/forskningspartner i timarvodesblanketten månadsvis. Denna skickas till PL för godkännande och mejlas därefter till funktionsbrevlåda: personal_vvh@fhs.gu.se som ombesörjer arvodesblanketten och får den godkänd av behörig. Utbetalning sker vid ordinarie löneutbetalning från GU (runt den 25 varje månad). Utbetalning sker till angivet lönekonto.

6.3.3 Ersättning för restid

Restid som överstiger en timme enkel väg ersätts per påbörjad timme med 0,5% av prisbasbeloppet.

I projektets budget: Kostnaden in i kalkylmallen under fliken "övriga kostnader".

6.4. Resor och logi

Resor och logi bokas av forskargruppens utsedda resebokare och vid behov av utökad behörighet kontakta personalavdelningen (se punkt 8). Om medforskaren/forskningspartnern har personlig assistent ska detta beaktas vid bokningar, samt eventuella måltider som ingår.

7. Försäkring

Medforskare/forskningspartner omfattas av försäkring under överenskomna aktiviteter inom uppdraget och resor bokade genom GU.

Har tecknats för GPCC:s medforskare / forskningspartners via Kammarkollegiet.

8. Uppföljning och utvärdering

Det är viktigt att följa upp och utvärdera för att säkerställa att syftena uppnås och förbättringsåtgärder kan identifieras. Vid GPCC, skickas enkäter till projektledare och till medforskare/forskningspartners en gång per år (april/maj) för att följa upp upplevelse och utfall.

9. Kontaktpersoner GPCC

Vid frågor om arvodeshantering, fakturering, behörighet för resebokare eller försäkring:

Personalsamordnare Eva Thörnqvist Nilsen, E-post: eva.thornqvist.nilsen@gu.se,
Telefonnummer: 031-786 6133

Vid övriga frågor om medforskare/forskningspartner i projekt:
Forskare Jana Bergholtz, E-post: jana.bergholtz@gu.se
Telefonnummer: 0720-196008

Resebokningar: Sköts främst av projektledare eller annan person med behörighet att boka resor åt gäster, vid behov av utökad behörighet kontakta personalavdelningen.

10. Tips för mer information och utbildningar

[GPCC information om patient, närstående och allmänhetens medverkan](#)

[Handbok för samskapande forskning, Uppsala universitet](#)

[Inspirationsfilmer om forskare och forskningspartners som samarbetar, Reumatikerförbundet](#)

a) Tips på utbildningar för forskare:

[Public and patient involvement in research, University College Cork, Ireland](#)

[Patient and Public Involvement in Research Course Plan, Uppsala universitet](#)

b) Tips på utbildningar för medforskare/forskningspartner:

[Patientföreträdarutbildning. Funktionsrätt Sverige](#)

[Utbildning i personcentrerad vård, Funktionsrätt Sverige och GPCC](#)

Utbildning om läkemedel och medicinteknik, EUPATI:

[På svenska](#)

[På engelska](#)